

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/23-04/37
URBROJ: 613-10-24-9
Rijeka, 4. lipnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Psihijatrijska
bolnica Lopača
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI	7
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	7
	Sustav unutarnjih kontrola	9
	Planiranje i izvršenje plana	10
	Financijski izvještaji	11
III.	REVIZIJA ZA 2022.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	23
	Provedba naloga i preporuka	41

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Psihijatrijske bolnice Lopača (dalje u tekstu: Specijalna bolnica) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Specijalne bolnice sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Specijalne bolnice za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za lijekove ostvareni su u iznosu od 608.292,00 kn, a za medicinski potrošni materijal u iznosu od 332.381,00 kn. Specijalna bolnica vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju o zaprimanju u bolničku ljekarnu i izdavanju odnosno utrošku iz bolničke ljekarne na bolničke odjele po vrsti, količini i vrijednosti za zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni.

Na bolničkim odjelima ne vodi se analitička knjigovodstvena evidencija o zaprimanju i izdavanju odnosno utrošku lijekova i medicinskog potrošnog materijala u liječenju pacijenata odnosno korisnika. Koncem 2022. u poslovnim knjigama evidentirano je stanje zaliha lijekova u iznosu od 163.030,00 kn i stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 28.203,00 kn, a odnose se na stanje zaliha u bolničkoj ljekarni. Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u poslovnim knjigama u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele odnosno u trenutku smanjenja zaliha u bolničkoj ljekarni, dok bi se trebali evidentirati u trenutku stvarnog utroška odnosno u trenutku smanjenja zaliha na bolničkim odjelima. U bolničkoj ljekarni koncem 2022. obavljen je popis zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala, dok su u popisnim listama iskazane samo u naturalnim izrazima (količinama), a ne i u novčanim iznosima te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno odnosno usklađeno sa stvarnim stanjem. Na bolničkim odjelima nisu popisani lijekovi i medicinski potrošni materijal.

U Specijalnoj bolnici smješteni su korisnici na temelju valjane uputnice izdane s osnova zdravstvenog osiguranja kojima se smještaj i liječenje plaća putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO). Smješteni su i korisnici na temelju Ugovora o međusobnim odnosima zaključenog s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (dalje u tekstu: Ministarstvo) i rješenja Grada Rijeke (dalje u tekstu: Grad) te rješenja centara za socijalnu skrb, kojima smještaj i liječenje financira Ministarstvo i Grad. Nadalje, smješteni su i korisnici na temelju ugovora o bolničkim uslugama zaključenim s obveznicima, a obveznik može biti korisnik usluga i/ili druga zainteresirana fizička i/ili pravna osoba koja dokaže svoju sposobnost preuzimanja obveza iz navedenog ugovora (dalje u tekstu: obveznici). Za korisnike (smještene u Specijalnoj bolnici, a koji nisu na liječenju preko HZZO-a) lijekove za liječenje iz područja psihijatrije i druge lijekove te medicinski potrošni materijal donijeli su obveznici ili su za njih podigli zaposlenici Specijalne bolnice u drugim ljekarnama na temelju recepata ugovornog liječnika korisnika. Navedeni lijekovi evidentiraju se na ime i prezime korisnika i izdaju se korisnicima na zahtjev odjelnog liječnika.

U 2022. na računima zaliha evidentirana je nabava lijekova u iznosu od 605.230,00 kn, od kojih je Specijalna bolnica nabavila lijekove u iznosu od 129.432,00 kn, a lijekovi korisnika evidentirani su u iznosu od 475.798,00 kn. Nadalje, u 2022. evidentirana je nabava medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 319.202,00 kn, od kojih je Specijalna bolnica nabavila medicinski potrošni materijal u iznosu od 176.632,00 kn, a medicinski potrošni materijal korisnika evidentiran je u iznosu od 142.570,00 kn. Lijekovi i medicinski potrošni materijal korisnika u ukupnom iznosu od 618.368,00 kn evidentirani su u glavnoj knjizi na računima obveza za donesene lijekove i medicinski potrošni materijal korisnika i računima imovine (zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala) iako nisu imovina Specijalne bolnice, nego su imovina korisnika. Zbog navedenog, u glavnoj knjizi više su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani imovina, obveze i vlastiti izvori u iznosu od 618.368,00 kn, a izvanbilančni zapisi (tuđa imovina na korištenju) manje za navedeni iznos. Također, ukupno utrošeni doneseni lijekovi i medicinski potrošni materijal korisnika evidentirani su na računima prihoda od tekućih donacija i vlastitim izvorima te rashodima za lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 614.137,00 kn.

Spomenute lijekove i medicinski potrošni materijal s podacima o zaprimanju, izdavanju odnosno utrošku i stanju po korisniku trebalo je u financijskim izvještajima iskazati i u glavnoj knjizi evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa. Zbog navedenog, prihodi od tekućih donacija i rashodi za utrošene donesene lijekove i medicinski potrošni materijal korisnika u iznosu od 614.137,00 kn više su evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima.

Blagajničko poslovanje obavlja se putem glavne blagajne i pomoćne blagajne odnosno blagajne korisnika putem koje se evidentira promet gotovog novca namijenjen za osobne potrebe/džeparac korisnika koji su smješteni u Specijalnoj bolnici. Navedena sredstva uplaćuje Ministarstvo i obveznici. Poslovne promjene u vezi s uplatama Ministarstva i obveznika, isplatama korisnicima te stanjem pomoćne blagajne početkom i koncem 2022. nisu evidentirane u glavnoj knjizi i iskazane u financijskim izvještajima. Uplate i isplate novčanih sredstava evidentirane su u pomoćnoj blagajni. Prema blagajničkim izvještajima pomoćne blagajne stanje novčanih sredstava početkom siječnja 2022. iznosilo je 85.865,00 kn, tijekom 2022. uplaćena su sredstva u iznosu od 159.017,00 kn (od obveznika u iznosu od 137.417,00 kn i od Ministarstva u iznosu od 21.600,00 kn), korisnicima su isplaćena sredstva za osobne potrebe u iznosu od 223.824,00 kn te koncem 2022. stanje pomoćne blagajne iznosi 21.058,00 kn. Na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb i Ugovora o međusobnim odnosima koji su zaključili Specijalna bolnica i Ministarstvo, priznato je pravo na naknadu za osobne potrebe korisnika u iznosu od 100,00 kn po korisniku. Tijekom 2022. Ministarstvo je za navedenu namjenu na žiroračun Specijalne bolnice uplatilo sredstva u iznosu od 21.600,00 kn, što je u glavnoj knjizi evidentirano u okviru obveza za primljene predujmove i novčanih sredstava na žiroračunu. Također, dobivena sredstva putem glavne blagajne prenesena su u ukupnom iznosu u pomoćnu blagajnu (neovisno o isplatama korisnicima) te su na taj način pogrešno zatvorene obveze za primljene predujmove u trenutku isplate iz glavne blagajne u pomoćnu, a trebale su biti zatvorene u trenutku isplate korisnicima iz pomoćne blagajne. Tijekom 2022. sredstva za osobne potrebe korisnika uplatili su i obveznici plaćanja u iznosu od 137.417,00 kn, od čega u gotovini izravno u pomoćnu blagajnu u iznosu od 111.024,00 kn, a 26.393,00 kn na žiroračun Specijalne bolnice. Uplate u iznosu od 137.417,00 kn nisu evidentirane u glavnoj knjizi u okviru obveza za primljene predujmove i novčanih sredstava. Isplate korisnicima iz pomoćne blagajne isplaćuju se zaposleniku Specijalne bolnice koji je zadužen za rad s korisnicima i koji za njih nabavlja osobne potrepštine na temelju zahtjeva koji je ovjeren potpisom svakog korisnika. Promet blagajne korisnika evidentira se kroz blagajnički izvještaj pomoćne blagajne koji sadrži potpisane potvrde o uplati i isplati, račune o nabavljenoj robi te popis korisnika kojima su isplaćena sredstva. U pomoćnoj analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji za svakog korisnika vode se podaci o uplatama i isplatama sredstava te stanju po svakom pojedinom korisniku. Navedeni način evidentiranja poslovnih promjena u vezi s uplatama Ministarstva i obveznika te isplatama korisnicima ne pruža podatke o svakom poslovnom događaju, kronološkom načinu njihova zatvaranja te o stanju obveza po svakom pojedinom korisniku, zbog čega ne omogućava nadzor i praćenje poslovanja kroz glavnu knjigu.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. je obavljen, ali nije cjelovit.

U popisnim listama su dugotrajna imovina, zalihe lijekova, medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni, živežnih namirnica, materijala za čišćenje, uredskog materijala i drugog materijala iskazane samo u naturalnim izrazima (količinski), a ne i u novčanim iznosima. Navedena imovina evidentirana je u poslovnim knjigama u iznosu od 14.440.028,00 kn. Nakon obavljenog popisa navedene imovine, u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno odnosno usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Specijalne bolnice za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Pojedini poslovni procesi nisu u cijelosti definirani unutarnjim aktima i procedurama koje bi utjecale na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u poslovanju. Nisu utvrđena pravila i procedure u naplati prihoda i poduzimanja mjera za naplatu prihoda te nije donesen akt kojim su utvrđena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu. (točka 2. Nalaza)
- Za 2022. donesen je Financijski plan i dvije izmjene Financijskog plana te Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana. Također, sastavljen je Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022., koji je prihvaćen odlukom gradonačelnika u svibnju 2023. Upravno vijeće Specijalne bolnice nije donijelo program rada i razvoja za 2022. (točka 3. Nalaza)
- Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 11.059.900,00 kn i čine 69,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Financirani su iz proračuna Grada u iznosu od 4.427.500,00 kn ili 40,0 %, sredstava HZZO-a i državnog proračuna (Ministarstvo) u iznosu od 3.700.537,00 kn ili 33,5 % te vlastitih prihoda u iznosu od 2.931.863,00 kn ili 26,5 %. Osnivač Specijalne bolnice je Grad i upisana je u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika Grada te se sredstva za rad osiguravaju i u proračunu Grada. Plaća zaposlenih sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću te naknada za dežurstvo i pripravnost. Kod obračuna plaće zaposlenika nisu primjenjivani koeficijenti složenosti poslova iz Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Također, plaće zaposlenika ne obračunavaju se u okviru Centraliziranog obračuna plaća (dalje u tekstu: COP). Državna tijela i javne službe obvezni su unositi podatke o svojim zaposlenicima u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama te obračunavati i isplaćivati plaće, ostala materijalna prava, naknade i drugi dohodak svojim zaposlenicima putem COP-a, neovisno o izvorima financiranja u državnom proračunu iz kojih se isplaćuju. (točka 5. Nalaza)

- Specijalna bolnica donijela je Plan nabave te tri izmjene i dopune Plana nabave. Posljednjim Izmjenama Plana nabave iz rujna 2022., nabava roba, radova i usluga planirana je u vrijednosti od 3.265.428,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.661.588,00 kn, a na jednostavnu nabavu 1.603.840,00 kn. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. ukupno je provedena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.372.572,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega postupcima jednostavne nabave u vrijednosti od 778.412,00 kn, otvorenim postupcima nabave u vrijednosti od 353.650,00 kn i putem narudžbenica u vrijednosti od 240.510,00 kn. Izravnim ugovaranjem, bez provedenih propisanih postupaka jednostavne nabave, nabavljeno je materijala i sredstava za pranje i čišćenje u iznosu od 188.623,00 kn, medicinskog potrošnog materijala (najvećim dijelom po cijenama dobavljača s kojim je ugovor o nabavi istekao koncem srpnja 2022.) u iznosu od 102.698,00 kn, usluga mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 84.391,00 kn, lijekova (najvećim dijelom po cijenama dobavljača s kojim je ugovor o nabavi istekao koncem srpnja 2022.) u iznosu od 80.811,00 kn te motornog benzina i dizel goriva za službena vozila u iznosu od 71.758,00 kn odnosno nabavljeno je spomenutih roba i usluga u ukupnom iznosu od 528.281,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (420.874,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost). (točka 7. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 6. Nalaza, u kojoj su opisane činjenice u vezi s obvezama za primljene predujmove od HZZO-a, a nisu utjecale na izražavanje mišljenja. Koncem 2022. obveze Specijalne bolnice za primljene predujmove od HZZO-a iznose 5.837.123,00 kn, a odnose se na neizvršene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u razdoblju od 2018. do konca 2022. Odlukom Upravnog vijeća HZZO-a o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga iz svibnja 2022. utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove razliku unaprijed isplaćenog iznosa sredstava za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i priznatih računa za provedenu zdravstvenu zaštitu osiguranim osobama (neizvršeni limit) u razdoblju od 2014. do 2021. nadoknaditi većim izvršenjem u odnosu na godišnji ugovoreni limit tijekom 2022. Specijalna bolnica nije u 2022. imala veće izvršenje kojim bi opravdala neizvršeni limit iz prethodnih godina.

Obveze Specijalne bolnice

Specijalna bolnica je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O SPECIJALNOJ BOLNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Specijalna bolnica je javna ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23). Sljednik je Zavoda za socijalnu-zdravstvenu zaštitu, Lopača čiji je osnivač bila prijašnja Općina Rijeka. Na temelju Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08, 127/19 i 151/22), u 1994. osnivačka prava nad navedenim Zavodom stekla je Republika Hrvatska. Na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske iz 1999. i 2000., osnivačka prava prenesena su na Grad Rijeku. U prosincu 2000. spomenuti Zavod upisan je u registar Trgovačkog suda u Rijeci s promjenom naziva u Psihijatrijska bolnica Lopača. Sjedište Specijalne bolnice je Lopača 11, Dražice.

Specijalna bolnica obavlja djelatnost bolničkog liječenja iz djelatnosti psihijatrije, stacionarno-palijativnu skrb, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, dijagnostiku i medicinsku rehabilitaciju iz djelatnosti psihijatrije, nastavnu djelatnost koja obuhvaća izvođenje nastave za potrebe nastavnih ustanova, dnevno bolničku opskrbu u okviru ambulantnog liječenja iz djelatnosti psihijatrije, sudsko-medicinska vještačenja iz psihijatrijske struke te socijalnu uslugu smještaja psihički bolesnih odraslih osoba. Rješenjem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi iz travnja 2010. utvrđeno je da Specijalna bolnica ispunjava propisane uvjete prostora, opreme, potrebnih stručnih i drugih zaposlenika za pružanje usluga skrbi izvan vlastite obitelji u okviru smještaja, za 20 psihički bolesnih odraslih osoba.

Za obavljanje zdravstvenih djelatnosti ustrojen je Ured ravnatelja, Služba psihijatrijske djelatnosti i Služba nezdravstvenih djelatnosti. Služba psihijatrijske djelatnosti obuhvaća Odjel integralne psihijatrije, Odjel organski uvjetovanih psihičkih poremećaja te Odjel socijalne, dječje i adolescentne psihijatrije s dnevnom bolnicom i srodnim medicinskim i dijagnostičkim jedinicama. Služba nezdravstvenih djelatnosti obuhvaća Odjel za pravne, kadrovske i opće poslove, Odjel za ekonomsko financijske poslove i Odjel socijalne skrbi. Objavljene unutarnje ustrojstvene jedinice na mrežnim stranicama Specijalne bolnice ne odgovaraju unutarnjim ustrojstvenim jedinicama propisane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu (izmjena 25. ožujka 2014.).

Tijela Specijalne bolnice su: Upravno vijeće, Ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove, Povjerenstvo za kvalitetu i Bolničko povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija. Upravno vijeće ima pet članova i čine ga predstavnici Grada (predsjednik i dva člana) i zaposlenika Specijalne bolnice (dva člana). Upravno vijeće, između ostalog, donosi program rada i razvoja i nadzire njegovo izvršenje, plan nabave, financijski plan i završni račun, analizira financijsko poslovanje (najmanje jedanput mjesečno) te plan razvojnih programa (plan investicija). Nadalje, donosi odluke o stjecanju, opterećivanju i otuđenju imovine Specijalne bolnice čija je vrijednost od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn i čija vrijednost prelazi 200.000,00 kn uz prethodnu suglasnost gradonačelnika Grada.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Specijalnu bolnicu, odgovoran je za zakonitost rada i financijsko poslovanje te podnosi pisano izvješće o cjelokupnom poslovanju Specijalne bolnice jednom tromjesečno Upravnom vijeću. Isto tako, između ostalog, samostalno donosi odluke o stjecanju, opterećivanju i otuđivanju imovine čija je vrijednost do 70.000,00 kn.

Od svibnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2024.) ravnatelj je Neven Ivanović, dipl. oec.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Specijalnoj bolnici

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	85	87	102,3
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	45	49	108,8
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	45	49	108,8
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	0	0	100,0
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	1	1	100,0
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	39	37	94,8
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	150	134	89,3
1.2.	Ugovoreni broj postelja	50	50	100,0
1.3.	Popunjeni broj postelja	102	107	104,9
2.	Popunjenost-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	70,5	65,0	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	211,4	174,3	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	106	112	105,6
4.	Broj dana bolničkog liječenja	38 574	31 807	82,4
5.	Prosjek bolničkih dana liječenja	363,9	283,9	78,0
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici			
1.1.	Ukupan broj	20	20	100,0
1.2.	Ugovoreni broj	20	20	100,0
1.3.	Popunjeni broj	19	18	94,7
2.	Popunjenost-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)			
2.1.	Na ukupan broj	95,0	90,0	-
2.2.	Na ugovoreni broj	95,0	90,0	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	19	18	94,7
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva	1 780	2 495	140,1
2.	Broj usluga	2 531	3 253	128,5
3.	Prosjek usluga po slučaju (bolesniku)	1,4	1,3	92,8

Koncem 2021. u Specijalnoj bolnici je bilo 85 zaposlenika, a koncem 2022. bilo je 87 zaposlenika, od kojih je 50 ili 57,5 % zdravstvenih, a 37 ili 42,5 % nezdravstvenih. Specijalna bolnica je u 2022. ostvarila veći broj slučajeva i obavila je veći broj usluga u odnosu na 2021.

U okviru bolničke zdravstvene zaštite od ukupno 134 kreveta popunjeno je 107 kreveta ili 65,0 %, od čega se 36 odnosi na korisnike za koje smještaj plaća Grad, 35 na korisnike koji sami plaćaju smještaj, 20 na korisnike za koje smještaj plaća Ministarstvo te 16 na korisnike putem HZZO-a.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Zakonski predstavnik o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvještava na godišnjoj razini u skladu s propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Specijalna bolnica provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Ravnatelj je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 1.b) u propisanom roku i dostavio ju Gradu. Uz Izjavu, predan je Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022., Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2021. te Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti u 2023. Prema navedenoj Izjavi, uočene su slabosti i nepravilnosti u okviru područja planiranja financijskog plana (nije donesen akt za pokriće manjkova koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzorka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe te očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom); izvršavanja financijskog plana (nije donesena jasna procedura naplate prihoda; nije donesen akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda te sredstva nisu utrošena u skladu s financijskim planom) i upravljanja imovinom (nije donesena pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova). U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti predviđena je aktivnost donošenja Procedure naplate prihoda do 30. lipnja 2023. te Akta i Plana sukcesivnog pokrića manjka; Akta o ostvarenju i korištenju vlastitih prihoda te Procedure o upravljanju i raspolaganju imovinom do 31. prosinca 2023. Nadalje, planirano je poduzimanje aktivnosti na sustavnom praćenju izvršenja financijskog plana po aktivnostima i izvorima do 31. prosinca 2023. Navedene aktivnosti nisu provedene. Specijalna bolnica nije ustrojila Registar rizika.

Specijalna bolnica je, prema odredbi članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), na svojim mrežnim stranicama objavila osnovne informacije i podatke o djelatnostima te novosti za javnost.

Objavljeni su Financijski plan za 2022. te njegove izmjene i dopune, financijski izvještaji, Etički kodeks (s imenom povjerenika za etiku), informacije o unutarnjem ustrojstvu Specijalne bolnice, unutarnji akti Specijalne bolnice, informacije o postupcima javne nabave, plan i izmjene plana nabave, registar ugovora javne nabave, postupci jednostavne nabave te informacije o sprječavanju sukoba interesa s gospodarskim subjektima. Imenovan je službenik za informiranje, način podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacija s obrascima te je sastavljeno Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2022. koji je objavljen na mrežnim stranicama. Etički kodeks Specijalne bolnice sadrži opće odredbe, odredbe zaštite osobnog ugleda i ugleda Specijalne bolnice, obavljanje poslova, korištenje imovine Specijalne bolnice, međusobne odnose zaposlenika te odnose zaposlenika Specijalne bolnice s pacijentima.

Specijalna bolnica je donijela Pravilnik o unutarnjem nadzoru u prosincu 2001., kojim je utvrđen način obavljanja unutarnjeg nadzora nad radom svojih ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih zaposlenika. Godišnji plan i program provedbe unutarnjeg nadzora za 2022. je donesen. Prema Zapisniku o obavljenom redovitom unutarnjem nadzoru iz prosinca 2022., povjerenstvo za unutarnji nadzor obavilo je redoviti unutarnji nadzor Odjela socijalne, dječje i adolescentne psihijatrije s dnevnom bolnicom i srodnim medicinskim i dijagnostičkim jedinicama, Odjela za organski uvjetovanih psihičkih poremećaja te Odjela integralne psihijatrije.

Za potrebe poslovanja Specijalna bolnica koristi bolnički program u kojemu se vode evidencije o pacijentima vezano za ugovor s HZZO-om. Nadalje, koristi program analitičke knjigovodstvene evidencije kratkotrajne nefinancijske imovine koji omogućuje praćenje zaliha po vrsti, količini i vrijednosti i koji je povezan s bolničkim programom te program za sustav plaća i evidencije o zaposlenicima. Kao proračunski korisnik Grada, Specijalna bolnica koristi i programsku podršku riznice u kojemu prati dugotrajnu nefinancijsku imovinu te mjesečna izvršenja po financijskom planu (unos ulaznih računa prema pozicijama i izvorima, izrada financijskih planova i izmjene i dopune financijskog plana, kreiranje zbirnih naloga te zahtjeva za plaćanje rashoda iz vlastitih prihoda i zahtjeva za plaćanje direktno iz proračuna).

Specijalna bolnica nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. Prema Odluci o ustrojavanju Ureda za unutarnju reviziju Grada Rijeke iz svibnja 2008., navedeni Ured obavlja, između ostalog, provedbu unutarnje revizije namjenskog trošenja proračunskih sredstava kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika čiji je osnivač/suosnivač Grad. U 2022. nije obavljena unutarnja revizija Specijalne bolnice.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom Specijalne bolnice za 2022. iz prosinca 2021. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 17.430.000,00 kn. Tijekom 2022. donesene su dvije izmjene Financijskog plana, i to u lipnju i studenome 2022. Financijski plan i izmjene Financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće Specijalne bolnice i usklađeni su s proračunom Grada. Posljednjim izmjenama Financijskog plana iz studenoga 2022. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 17.000.000,00 kn, što je manje za 430.000,00 kn ili 2,5 % u odnosu na Financijski plan. Financijski plan sadrži prihode iskazane po vrstama i rashode raspoređene prema proračunskim klasifikacijama za trogodišnje razdoblje te obrazloženje financijskog plana. Financijskim planom i izmjenama Financijskog plana nije planirano pokriće prenesenog manjka iz prethodnih godina u iznosu od 5.831.924,00 kn.

Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna Grada u iznosu od 5.724.000,00 kn, od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 3.856.000,00 kn, prihode od pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 3.215.000,00 kn, prihode po posebnim propisima (sufinanciranje cijena usluga) u iznosu od 3.530.000,00 kn, donacije u iznosu od 650.000,00 kn te druge prihode u iznosu od 25.000,00 kn (refundacije šteta i drugi prihodi).

Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 11.649.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 4.940.000,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 395.000,00 kn i financijske rashode u iznosu od 16.000,00 kn. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na materijal i energiju u iznosu od 2.770.000,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 316.000,00 kn (popravak i održavanje opreme te prostora). U okviru planiranih rashoda za nabavu nefinancijske imovine vrijednosno značajniji su za projektnu dokumentaciju za sanaciju zgrade u iznosu od 300.000,00 kn.

Rashodi su planirani za provođenje aktivnosti Rashodi za zaposlene i Materijalni i financijski rashodi te kapitalnih projekata Nabava opreme i Sanacija bolnice u okviru programa Redovna djelatnost ustanove.

Izvori financiranja rashoda su prihodi za posebne namjene (prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza i sufinanciranje cijena usluga) u iznosu od 7.386.000,00 kn, prihodi iz gradskog proračuna u iznosu od 5.724.000,00 kn, prihodi od pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 3.215.000,00 kn, donacije u iznosu od 650.000,00 kn te prihodi od nadoknade šteta na temelju osiguranja u iznosu od 25.000,00 kn.

Uz Financijski plan donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama za 2023. i za 2024. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 17.360.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvješća o financijskom poslovanju za 2022., koje je u veljači 2023. usvojilo Upravno vijeće, prihodi su ostvareni u iznosu od 15.935.072,00 kn, što je 1.064.928,00 kn ili 6,3 % manje od plana. Vrijednosno značajniji prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su manje za 614.107,00 kn ili 15,9 % te prihodi od pruženih usluga (vlastiti prihodi) za 283.137,00 kn ili 8,8 %. Rashodi su ostvareni u iznosu od 15.917.983,00 kn, što je 1.082.017,00 kn ili 6,4 % manje od plana te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 17.089,00 kn. Vrijednosno značajnije su manje ostvareni materijalni rashodi za 394.635,00 kn ili 8,0 % manje od plana.

Specijalna bolnica nije donijela program rada i razvoja.

Financijski izvještaji

Specijalna bolnica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 15.935.072,00 kn, što je 850.089,00 kn ili 5,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	200.000,00	16.000,00	8,0
2.	Prihodi od imovine	4,00	19,00	475,0
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.904.106,00	3.495.194,00	120,4
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	2.976.329,00	3.549.189,00	119,2
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	8.993.946,00	8.861.841,00	98,5
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	10.598,00	12.829,00	121,1
	Ukupni prihodi	15.084.983,00	15.935.072,00	105,6

Vrijednosno značajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 8.861.841,00 kn ili 55,6 %, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 3.549.189,00 kn ili 22,3 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 3.495.194,00 kn ili 21,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 28.848,00 kn ili 0,2 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 591.088,00 kn ili 20,4 % zbog povećanih cijena usluge smještaja korisnicima socijalne skrbi. Isto tako, značajnije su povećani prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima za 572.860,00 kn ili 19,2 %, najvećim dijelom zbog povećanja broja pruženih usluga smještaja bolesnika i povećanja cijene smještaja. U 2022. značajnije su smanjene pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 184.000,00 kn ili 92,0 % jer je Specijalna bolnica u 2021. dobila sredstva od Grada za pokriće rashoda vezanih za pojavu pandemije bolesti COVID-19.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 16.000,00 kn odnose se na tekuće pomoći dobivene od Ministarstva zdravstva za financiranje troškova energenata. Specijalnoj bolnici odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 24.000,00 kn za razdoblje od travnja 2022. do ožujka 2023. Do konca 2022. dobivena su sredstva u iznosu od 16.000,00 kn, a preostali iznos od 8.000,00 kn u 2023. Pomoći su utrošene za dobivenu namjenu.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 3.495.194,00 kn odnose se na prihode dobivene od Grada za sufinanciranje smještaja korisnika u iznosu od 2.307.396,00 kn, od Ministarstva za sufinanciranje smještaja korisnika u iznosu od 1.183.700,00 kn i naknade za refundacije šteta u iznosu od 4.098,00 kn.

Prihodi od Grada ostvareni su na temelju Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke iz 2017. te izmjena iz 2018. i 2020. prema kojoj pravo na smještaj i liječenje u Specijalnoj bolnici može na račun Grada ostvariti korisnik – psihijatrijski bolesnik na temelju nalaza i mišljenja psihijatra ako ispunjava jedan od uvjeta, socijalni uvjet (invalidnina ili doplatak za pomoć i njegu) ili uvjet prihoda. Grad korisnicima izdaje rješenja kojima se priznaje pravo na smještaj i liječenje u Specijalnoj bolnici. Korisnik koji ostvaruje redovne prihode (od mirovine) plaća dio troškova smještaja i liječenja u visini ostvarenih prihoda, a razliku do pune cijene smještaja i liječenja plaća Grad. Za korisnike koji ne ostvaruju prihode, troškove smještaja i liječenja na temelju rješenja u potpunosti plaća Grad. Za dio usluga koje plaća Grad, Specijalna bolnica mjesečno ispostavlja Gradu račune sa specifikacijom obavljenih usluga. Za dio usluga smještaja i liječenja koje sami plaćaju korisnici ispostavljaju se računi korisnicima sa specifikacijom usluga, a ostvareni prihodi od navedenih korisnika iskazani su u okviru prihoda od pružanja usluga. Koncem 2022. u Specijalnoj bolnici bilo je smješteno 36 korisnika za koje Grad sufinancira smještaj i liječenje, od kojih je 20 korisnika dio troškova smještaja i liječenja (do ukupne cijene smještaja i liječenja) plaćalo iz vlastitih ostvarenih prihoda (mirovine).

Prihodi od Ministarstva u iznosu od 1.183.700,00 kn ostvareni su na temelju zaključenog ugovora o međusobnim odnosima iz 2006 te dodatka ugovoru iz 2007. i veljače 2022. prema kojima Ministarstvo na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb upućuje pojedine korisnike na smještaj u Specijalnu bolnicu i plaća troškove smještaja u iznosu od 5.000,00 kn mjesečno. Prema spomenutom ugovoru Ministarstvo uplaćuje i iznos namijenjen za osobne potrebe pojedinog korisnika (džeparac) koji je utvrđen rješenjem Centra za socijalnu skrb u iznosu od 100,00 kn. Specijalna bolnica je ispostavljala Ministarstvu mjesečne račune za troškove smještaja za 20 korisnika u mjesečnim iznosima od 5.000,00 kn i za iznos džeparca 100,00 kn (sredstva za džeparac korisnika nisu evidentirana u приходима, nego na računima obveza za primljene predujmove). Za potrebe liječenja spomenutih korisnika, lijekove su za njih, na temelju recepta ugovornog liječnika podizali u ljekarnama zaposlenici Specijalne bolnice. Koncem 2022. u Specijalnoj bolnici bilo je 20 korisnika za koje je troškove smještaja plaćalo Ministarstvo.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 3.549.189,00 kn odnose se na prihode od pruženih usluga smještaja i liječenja korisnika u iznosu od 2.910.890,00 kn, tekućih donacija fizičkih osoba u iznosu od 630.155,00 kn i od prodaje toplog obroka zaposlenicima u iznosu od 8.144,00 kn.

Prihodi od pruženih usluga smještaja i liječenja korisnika u iznosu od 2.910.890,00 kn ostvareni su na temelju Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti, kojim su uređeni uvjeti i način pružanja usluga. Prema spomenutom Pravilniku, prijem korisnika u Specijalnu bolnicu obavlja se na temelju zahtjeva korisnika ili druge po zakonu ovlaštene osobe, a pravo na smještaj imaju korisnici s medicinskim indikacijama za bolničko liječenje i riješeno pitanje podmirivanja troškova smještaja i liječenja. Za usluge smještaja i liječenja zaključuje se s obveznicima ugovor o bolničkim uslugama kojim je ugovoreno da Specijalna bolnica pruža usluge smještaja, liječenja, rehabilitacije te druge usluge korisnicima u okviru djelatnosti, a obveznik plaća cijenu pruženih usluga.

Prema ugovoru, utrošak lijekova, medicinskog potrošnog materijala, laboratorijskih usluga i drugoga dodatno se obračunava, a utrošene lijekove i navedeni materijal može se podmiriti uplatom u novcu ili donošenjem, u vrijednosti utrošenih odgovarajućih lijekova i materijala. Cijene utrošenih lijekova i medicinskog potrošnog materijala obračunavaju se korisnicima po nabavnim cijenama dobavljača za lijekove i medicinski potrošni materijal. Također, ugovoreno je da se kao osiguranje plaćanja uplaćuje akontacija (predujam) u iznosu od 5.000,00 kn. Navedeni predujmovi u poslovnim knjigama Specijalne bolnice evidentirani su u okviru računa obveza za primljene predujmove i koncem 2022. iznose 183.779,00 kn.

Obveznicima plaćanja su za obavljene usluge ispostavljeni mjesečni računi prema kojima su usluge smještaja i zdravstvenih usluga obračunavane do konca travnja 2022. po cijenama utvrđenim cjenikom usluga iz 2010., a od svibnja 2022. na temelju cjenika koji je u ožujku 2022. donijelo Upravno vijeće (na snazi je od svibnja 2022.). Koncem 2022. u Specijalnoj bolnici bilo je 35 korisnika koji sami plaćaju smještaj. Vlastiti prihodi su prema Financijskom planu utrošeni za financiranje rashoda za zaposlene.

Prihodi od donacija fizičkih osoba u iznosu od 630.155,00 kn odnose se na tekuće donacije od korisnika (koji sami plaćaju smještaj i za koje sufinanciraju smještaj Ministarstvo i Grad) u lijekovima i medicinskom potrošnom materijalu (koji su utrošeni) u iznosu od 614.137,00 kn (na lijekove se odnosi 472.928,00 kn, a na medicinski potrošni materijal 141.209,00 kn) i donacije materijala za praonicu rublja u iznosu od 16.018,00 kn. Odredbama ugovora o bolničkom liječenju zaključenim s obveznicima plaćanja, ugovoreno je da se materijal koji se koristi u liječenju korisnika (utrošeni lijekovi i medicinski potrošni materijal) te laboratorijske i druge usluge dodatno naplaćuju korisniku u novcu ili donošenjem odgovarajućeg materijala Specijalnoj bolnici kao donacija u jednakoj vrijednosti kao utrošeni materijal.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 8.861.841,00 kn, a odnose se na prihode iz proračuna Grada u iznosu od 5.619.948,00 kn i prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 3.241.893,00 kn.

Prihodi iz proračuna Grada odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) u iznosu od 5.581.147,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine (oprema i namještaj) u iznosu od 38.801,00 kn. Sredstva su doznačena Specijalnoj bolnici u skladu s planiranim sredstvima u proračunu Grada i Financijskim planom, a na temelju upućenih zahtjeva Specijalne bolnice, koji sadrže ovjerene račune dobavljača sa specifikacijama obavljenih usluga i nabavljene robe. Prihodi su utrošeni za utvrđene namjene.

Prihodi od HZZO-a u iznosu od 3.241.893,00 kn odnose se na prihode za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 3.177.333,00 kn, korištenje usluga zdravstvene zaštite stranaca za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj (na temelju međunarodnih ugovora o osiguranju) u iznosu od 42.696,00 kn te za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 21.864,00 kn.

Prihodi od HZZO-a za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite ostvareni su na temelju zaključenog ugovora iz 2020. i pet dodataka ugovoru (tri dodatka zaključena u 2021. i dva u 2022.), od kojih je posljednji dodatak zaključen u prosincu 2022. Ugovorima su utvrđena međusobna prava i obveze provođenja bolničkog liječenja i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite.

Ugovori su zaključeni prema Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22, 133/22, 156/22, 7/23 – ispravak, 14/23 – ispravak, 37/23, 50/23 i 58/23). Dodacima ugovoru utvrđen je ukupan maksimalni iznos sredstava za provođenje stacionarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) za 2022. u iznosu od 5.104.406,00 kn. Mjesečni limit je za razdoblje od 1. siječnja do svibnja 2022. utvrđen u iznosu od 397.107,00 kn, od lipnja do listopada 2022. u mjesečnom iznosu od 436.817,00 kn te za studeni i prosinac 2022. u mjesečnom iznosu od 467.393,00 kn.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za razdoblje od siječnja do prosinca 2022. (dalje u tekstu: Zapisnik), koji je sastavio i ovjerio HZZO i potpisala Specijalna bolnica, za obavljene usluge bolničkog liječenja i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite tijekom 2022. Specijalna bolnica je ispostavila račune HZZO-u u iznosu od 3.177.333,00 kn. HZZO je doznačio sredstva u visini ugovorenog limita u iznosu od 5.104.406,00 kn odnosno 1.927.073,00 kn više od ispostavljenih računa. Početkom 2022., u Zapisniku, poslovnim knjigama i Bilanci na dan 31. prosinca 2022., iskazane su i evidentirane obveze za primljene predujmove od HZZO-a za neizvršene zdravstvene usluge za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u 2018., 2019., 2020. i 2021. u ukupnom iznosu od 3.910.050,00 kn. Koncem 2022. spomenute obveze iznose 5.837.123,00 kn i 1.927.073,00 kn ili 49,3 % su veće od iskazanih početkom godine zbog neizvršenih ugovorenih usluga bolničko i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 2022.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi u iznosu od 12.829,00 kn odnose se na odobrene popuste (robne rabate) dobavljača, razlike u cijeni i druge prihode.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 15.917.983,00 kn, što je 793.111,00 kn ili 5,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	10.572.437,00	11.059.900,00	104,6
2.	Materijalni rashodi	3.922.886,00	4.545.365,00	115,9
3.	Financijski rashodi	21.508,00	10.760,00	50,0
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	108.041,00	301.958,00	279,5
5.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	500.000,00	0,00	-
	Ukupni rashodi i izdaci	15.124.872,00	15.917.983,00	105,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 2)	15.084.983,00	15.935.072,00	105,6
	Višak prihoda	0,00	17.089,00	-
	Manjak prihoda	39.889,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 11.059.900,00 kn ili 69,5 % te materijalni rashodi u iznosu od 4.545.365,00 kn ili 28,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 312.718,00 kn ili 1,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su povećani materijalni rashodi za 622.479,00 kn ili 15,9 % najvećim dijelom zbog povećanja cijene električne energije te rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 193.917,00 kn ili 179,5 % zbog nabave nove opreme, toplovodnog kotla i projektne dokumentacije.

U 2021. otplaćen je kredit za tekuću likvidnost u iznosu od 500.000,00 kn. Zbog navedenog, manje su ostvareni i financijski rashodi (bankarske usluge i usluge platnog prometa) za 10.748,00 kn ili 50,0 %.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 11.059.900,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 9.320.957,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.376.943,00 kn te druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, božićnice, naknade za godišnji odmor, otpremnine, darovi djeci te pomoći) u iznosu od 362.000,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene isplaćeni su na temelju odluka ravnatelja u skladu s odredbama Pravilnika o radu iz ožujka 2022.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 4.545.365,00 kn odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 2.975.953,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 815.499,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 241.058,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 213.049,00 kn te zakupnine i najamnine u iznosu od 118.173,00 kn), naknade troškova zaposlenima u iznosu od 505.415,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 248.498,00 kn.

U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno značajniji su rashodi za materijal i sirovine u iznosu od 1.592.418,00 kn koji se odnose na namirnice u iznosu od 651.583,00 kn, lijekove u iznosu od 608.292,00 kn (od čega utrošeni lijekovi korisnika u iznosu od 472.928,00 kn i lijekovi koje je nabavila Specijalna bolnica u iznosu od 135.364,00 kn), medicinski potrošni materijal u iznosu od 332.381,00 kn (od čega je medicinski potrošni materijal nabavila Specijalna bolnica u iznosu od 191.172,00 kn, a medicinski potrošni materijal korisnika u iznosu od 141.209,00 kn) te drugi materijal u iznosu od 162,00 kn. Također, vrijednosno su značajni rashodi za energiju (električna energija, plin, gorivo) u iznosu od 1.019.140,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu od 10.760,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 10.649,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 111,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 301.958,00 kn odnose se na rashode za zamjenu toplovodnog kotla i izradu projektne dokumentacije za sanaciju toplovodova u krugu Specijalne bolnice u ukupnom iznosu od 174.338,00 kn, nabavu kuhinjskih i ugostiteljskih uređaja u iznosu od 35.363,00 kn, računala i računalnu opremu u iznosu od 31.583,00 kn, kuhinjski namještaj u iznosu od 24.975,00 kn te nabavu druge opreme (medicinska oprema, televizori, telefoni te oprema za hlađenje i grijanje) u iznosu od 35.699,00 kn.

Višak prihoda tekuće godine ostvaren je u iznosu od 17.089,00 kn.

Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 5.831.924,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 39.889,00 kn i manjak prihoda preneseni iz prethodnih godina u iznosu od 5.792.035,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 5.814.835,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 18.053.373,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.572.897,00	14.440.028,00	99,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	964.732,00	964.732,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	12.865.823,00	12.621.890,00	98,1
1.3.	Postrojenja i oprema	394.813,00	462.373,00	117,1
1.4.	Prijevozna sredstva	21.931,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	93.750,00	163.750,00	174,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	231.848,00	227.283,00	98,0
2.	Financijska imovina	1.858.344,00	3.613.345,00	194,4
2.1.	Novčana sredstva	1.206.121,00	2.887.372,00	239,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	56.132,00	62.772,00	111,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	59.600,00	59.600,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	501.305,00	560.450,00	111,8
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	35.186,00	43.151,00	122,6
	Ukupno imovina	16.431.241,00	18.053.373,00	109,9
3.	Obveze	5.780.497,00	7.454.807,00	129,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.780.497,00	7.453.383,00	128,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	1.424,00	-
4.	Vlastiti izvori	10.650.744,00	10.598.566,00	99,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	16.431.241,00	18.053.373,00	109,9
	Izvanbilančni zapisi	1.250.548,00	630.502,00	50,4

U odnosu na stanje početkom godine, vrijednosno je značajnije povećana financijska imovina za 1.755.001,00 kn ili 94,4 % najvećim dijelom zbog povećanja novčanih sredstava (više ostvareni prihodi od Ministarstva za smještaj korisnika i prihoda od prodaje proizvoda te pruženih usluga) i potraživanja za prihode poslovanja (povećanje potraživanja za pruženu uslugu zbog bolje popunjenosti bolničkih kapaciteta).

Nadalje, značajnije su povećane obveze za rashode poslovanja za 1.672.886,00 kn ili 28,9 % najvećim dijelom zbog povećanja obveze prema HZZO-u (predujam HZZO-a) za neizvršene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Također, vrijednosno značajnije su smanjeni izvanbilančni zapisi zbog povrata instrumenta osiguranja plaćanja.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 12.621.890,00 kn odnosi se na vrijednost poslovnih i drugih zgrada u iznosu od 11.987.198,00 kn te druge građevinske objekte u iznosu od 634.692,00 kn (energetski i komunikacijski vodovi, kanalizacijski sustav i drugo).

Postrojenja i oprema u vrijednosti od 462.373,00 kn odnose se na kuhinjske i druge uređaje u vrijednosti od 129.292,00 kn, opremu za grijanje i hlađenje u vrijednosti od 117.795,00 kn, medicinsku opremu u vrijednosti od 114.335,00 kn, računalnu opremu u vrijednosti od 43.783,00 kn i drugu opremu u iznosu od 57.168,00 kn (uredska oprema i namještaj, komunikacijska oprema, televizori, radijski prijemnici, hladnjaci i drugo).

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 163.750,00 kn odnosi se na projektnu dokumentaciju za energetska obnovu pročelja zgrade (Paviljon A) u iznosu od 93.750,00 kn i za sanaciju toplovoda u krugu Specijalne bolnice u iznosu od 70.000,00 kn.

Druga nefinancijska imovina u vrijednosti od 227.283,00 kn odnosi se na zalihe lijekova u iznosu od 163.030,00 kn, medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 28.203,00 kn, materijala za čišćenje i pranje u iznosu od 15.092,00 kn, živežnih namirnica u iznosu od 11.621,00 kn te drugog materijala u iznosu od 9.337,00 kn.

Stanje zaliha lijekova početkom 2022. iznosi 166.092,00 kn, a koncem 2022. iznosi 163.030,00 kn, što je 3.062,00 kn ili 1,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U 2022. nabavljeno je lijekova u iznosu od 605.230,00 kn. Utrošeno je lijekova u iznosu od 608.292,00 kn te stanje zaliha lijekova koncem 2022. iznosi 163.030,00 kn (od čega se na lijekove koje je nabavila Specijalna bolnica odnosi 111.536,00 kn i na lijekove korisnika 51.494,00 kn). Stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala početkom 2022. iznosi 41.382,00 kn, a koncem 2022. iznosi 28.203,00 kn, što je 13.179,00 kn ili 31,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U 2022. nabavljeno je medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 319.202,00 kn, utrošeno je u iznosu od 332.381,00 kn te stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala koncem 2022. iznosi 28.203,00 kn (medicinski potrošni materijal koji je nabavila Specijalna bolnica 14.490,00 kn i medicinski potrošni materijal korisnika 13.713,00 kn).

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 59.600,00 kn odnose se na potraživanja prema Republici Hrvatskoj po obveznicama s osnove prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćene starom deviznom štednjom (za pet prodanih stanova u prethodnim godinama).

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 623.222,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 560.450,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 62.772,00 kn (potraživanja za naknade koje se refundiraju/bolovanja i za više plaćene poreze). U 2022. nije bilo ispravaka vrijednosti potraživanja (potraživanja nisu starija od godinu dana). Koncem 2022. dospjela potraživanja iznose 16.867,00 kn ili 2,7 % ukupnih potraživanja. Do konca lipnja 2023. naplaćena su sva dospjela potraživanja. Potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 553.918,00 kn i od HZZO-a za ugovorene inozemne osiguranike i dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 6.532,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja dostavljane su opomene.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu od 43.151,00 kn odnose se na rashode za pretplate na stručne časopise i naknade za prijevoz zaposlenicima za prosinac 2022.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 7.454.807,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 7.453.383,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.424,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu od 24.424,00 kn. Do konca lipnja 2023. podmirene su sve dospjele obveze. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za primljene predujmove (od HZZO-a u iznosu od 5.837.123,00 kn) za pružanje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, a zdravstvene usluge nisu pružene.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 630.502,00 kn odnose se na potencijalnu obvezu po osnovi sudskog spora iz rujna 2021. u iznosu od 500.000,00 kn i primljene instrumente osiguranja urednog izvršenja ugovora u iznosu od 130.502,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 15. svibnja 2023. do 4. lipnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
2. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20 i 120/21)
3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19)
4. Zakon o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18)
5. Zakon o proračunu
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o pravu na pristup informacijama
9. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
10. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
11. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)

12. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22)
13. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)
14. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
15. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
16. Pravilnik o kategorizaciji medicinsko-tehničke opreme zdravstvenih ustanova (Narodne novine 12/12, 99/13 i 63/16)
17. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 49/14, 51/14 – ispravak, 11/15, 17/15, 123/16 – ispravak, 129/17, 9/21, 90/22, 147/22 i 156/22 – ispravak)
18. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
19. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
20. Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 128/09, 142/14, 23/19 i 83/21)
21. Opći uvjeti ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
22. Opći uvjeti ugovora o provođenju bolničke zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
23. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja
24. Pravilnik o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije (Narodne novine 95/10 i 86/14)
25. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
26. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
27. Statut (rujan 2014.)
28. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu (lipanj 2010.) i Izmjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu (ožujak 2014., lipanj 2015., ožujak 2016., ožujak, srpanj i rujan 2018., listopad 2022. i veljača 2023.)
29. Pravilnik o radu (lipanj 2010.) i Izmjene Pravilnika o radu (lipanj i kolovoz 2011., siječanj 2012., ožujak 2014., siječanj i lipanj 2015., ožujak 2016., ožujak, srpanj i kolovoz 2018., svibanj i kolovoz 2019. i studeni 2021.) te Pravilnik o radu (ožujak 2022., pročišćeni tekst)
30. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti (veljača 2017.)
31. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Specijalne bolnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Specijalne bolnice. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, prihodima i rashodima, nabavom, imovinom te obvezama i potraživanjima. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, pročelnicom službe nezdravstvenih djelatnosti, voditeljicama odjela te drugim zaposlenicima. Pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode za zaposlene, obveze i manjak prihoda te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Statutom je uređen rad i poslovanje Specijalne bolnice. Odredbe Statuta, u dijelu ovlasti Upravnog vijeća nisu usklađene sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. Prema odredbama članka 19. Statuta Upravno vijeće odlučuje o promjeni i proširenju djelatnosti Specijalne bolnice uz suglasnost Gradskog vijeća i ministra nadležnog za zdravlje. Prema odredbi članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Upravno vijeće predlaže osnivaču promjenu ili proširenje djelatnosti. Nadalje, prema spomenutoj odredbi navedenog Zakona, Upravno vijeće podnosi osnivaču godišnje izvješće o svome radu, dok navedeno nije propisano Statutom. Odredbama članka 260. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, propisano je da su zdravstvene ustanove obvezne uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti Statut s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu za obavljanje zdravstvene djelatnosti Specijalne bolnice ustrojbeni su Ured Ravnatelja, Služba psihijatrijske djelatnosti i Služba nezdravstvenih djelatnosti. Služba psihijatrijske djelatnosti obuhvaća Odjel integralne psihijatrije, Odjel organski uvjetovanih psihijatrijskih poremećaja te Odjel socijalne, dječje i adolescente psihijatrije s dnevnom bolnicom i srodnim medicinskim i dijagnostičkim jedinicama. Služba nezdravstvenih djelatnosti obuhvaća Odjel za pravne, kadrovske i opće poslove, Odjel za ekonomsko financijske poslove i Odjel socijalne skrbi. Unutarnje ustrojstvene jedinice koje su objavljene na mrežnim stranicama Specijalne bolnice ne odgovaraju unutarnjim ustrojstvenim jedinicama propisane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje objaviti na mrežnim stranicama Specijalne bolnice nazive unutarnjih ustrojstvenih jedinica prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Psihijatrijske bolnice Lopača utvrđene su unutarnje ustrojstvene jedinice, nazivi radnog mjesta i posebni uvjeti za poslove po ustrojstvenim jedinicama te nazivi i opis poslova radnih mjesta unutar ustrojstvenih jedinica Specijalne bolnice. Broj izvršitelja po radnim mjestima unutar ustrojstvenih jedinica nije utvrđen.

Državni ured za reviziju preporučuje Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu utvrditi broj izvršitelja na pojedinim radnim mjestima prema ustroju radnih mjesta po ustrojstvenim jedinicama.

Specijalnoj bolnici je u travnju 2001. Ministarstvo zdravstva izdalo rješenje kojim je utvrđeno da Specijalna bolnica ispunjava uvjete za početak rada s obzirom na prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremljenost. U ožujku 2013. donesena je odluka o promjeni djelatnosti Specijalne bolnice za koju je u lipnju 2014. Ministarstvo zdravstva izdalo rješenje o davanju suglasnosti na obavljanje djelatnosti bolničkog liječenja iz djelatnosti psihijatrije, stacionarno-palijativnu skrb, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, dijagnostiku i medicinsku rehabilitaciju iz djelatnosti psihijatrije, nastavnu djelatnost koja obuhvaća izvođenje nastave za potrebe nastavnih ustanova, dnevnu bolničku opskrbu u okviru ambulantnog liječenja iz djelatnosti psihijatrije, sudsko-medicinska vještačenja iz psihijatrijske struke te socijalnu uslugu smještaja psihički bolesnih odraslih osoba. U skladu s navedenim rješenjem, u propisanom roku od šest mjeseci, Ministarstvu zdravstva upućen je u studenome 2014. zahtjev za donošenje rješenja o ispunjavanju uvjeta u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opremljenosti za obavljanje registriranih djelatnosti zdravstvenih djelatnosti bolničkog liječenja. Ministarstvo zdravstva nije do vremena obavljanja revizije (travanj 2024.) izdalo zatraženo rješenje.

Odredbom članka 76. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da Ministarstvo zdravstva rješenjem utvrđuje da zdravstvena ustanova ispunjava normative i standarde u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme, a koje pravilnikom propisuje ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora.

Pravilnik o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti (Narodne novine 52/20) stupio je na snagu 7. svibnja 2020. te se njime određuju minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže pribaviti rješenje Ministarstva zdravstva da Specijalna bolnica ispunjava normative i standarde u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilnika o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

- 1.2. *Specijalna bolnica je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s usklađenjem Statuta s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.*

U vezi s objavom na mrežnim stranicama naziva unutarnjih ustrojstvenih jedinica prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu te utvrđivanjem broja izvršitelja na pojedinim radnim mjestima prema ustroju radnih mjesta po ustrojstvenim jedinicama, Specijalna bolnica je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da je u izradi Pravilnik o sistematizaciji i unutarnjem ustrojstvu sukladno zaključenim dodacima ugovora o radu te uvođenju naziva radnih mjesta prema važećim propisima za javne službe.

Specijalna bolnica je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s pribavljanjem rješenja Ministarstva zdravstva o ispunjavanju normativa i standarda u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme te navodi da će ponovno zatražiti izdavanje rješenja.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o fiskalnoj odgovornosti te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Specijalna bolnica nije ustrojila registar rizika.

Ministarstvo financija donijelo je Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora (svibanj 2017.) prema kojima je, između ostalog, preporučeno da vlastite registre rizika ustroje i zdravstvene ustanove u vlasništvu države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje ustrojiti registar rizika u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog upravljanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, donesene su procedure te druga pisana pravila i odluke. Tako je u 2022. Specijalna bolnica u svom poslovanju primjenjivala Statut (iz rujna 2014.), Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu (iz lipnja 2010.) i njegove izmjene (iz ožujka 2014., lipnja 2015., ožujka 2016., ožujka, srpnja i rujna 2018., listopada 2022. i veljače 2023.), Pravilnik o radu, u okviru kojeg se nalazi prilog 1 – Vrednovanje pojedinog radnog mjesta brojem bodova (iz ožujka 2022., pročišćeni tekst), Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti (iz veljače 2017.), Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (iz lipnja 2017.), Pravilnik o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona (iz travnja 2009.) te dvije Odluke o utvrđivanju vrijednosti boda za obračun plaća zaposlenika u 2022. (iz prosinca 2021. i lipnja 2022.).

Pojedini poslovni procesi nisu u cijelosti definirani unutarnjim aktima i procedurama koje bi utjecale na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u poslovanju. Nisu utvrđena pravila i procedure u naplati prihoda i poduzimanja mjera za naplatu prihoda te nije donesen akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda ostvarenih na tržišta.

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva.

Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti za donošenje unutarnjih akata o naplati prihoda i poduzimanju mjera naplate prihoda te o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

2.2. *Specijalna bolnica je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s ustrojavanjem registra rizika. Također, prihvatila je nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s donošenjem unutarnjih akata o naplati prihoda i poduzimanju mjera naplate prihoda te o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda i navodi da je Procedura naplate prihoda Specijalne bolnice donesena u lipnju 2023., dok je Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda planirano donijeti do lipnja 2024. u skladu s Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti koji je prilog Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023.*

3. Planiranje i izvršenje plana

3.1. Upravno vijeće Specijalne bolnice nije donijelo program rada i razvoja. Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. sastavljen je u travnju 2023. i prihvaćen odlukom gradonačelnika Grada u svibnju 2023. Odredbama članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članka 36. Zakona o ustanovama propisano je da Upravno vijeće zdravstvene ustanove, između ostalog, donosi program rada i razvoja zdravstvene ustanove te nadzire njegovo izvršenje.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program rada i razvoja te nadzirati njegovo izvršenje u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o ustanovama.

Financijskim planom za 2022. planirani su rashodi za nabavu opreme i dodatna ulaganja u iznosu od 395.000,00 kn. U 2022. Specijalna bolnica je nabavila opremu i dodatna ulaganja u iznosu od 301.958,00 kn. Nadalje, rashodi za tekuće i investicijsko održavanje opreme i objekta planirani su u ukupnom iznosu od 316.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 241.058,00 kn. Plan investicijskog ulaganja u opremu i objekte te plan tekućeg i investicijskog održavanja prema vrsti i lokaciji radova i usluga, izvorima financiranja te određivanju prioriteta sa svrhom jednakog razvijanja pojedinih odjela uzimajući u obzir postojeće stanje po odjelima, opremljenost odjela te ulaganja u prethodnim godinama, nisu doneseni.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti plan investicijskog ulaganja u objekte i opremu te plan tekućeg i investicijskog održavanja za tekuću godinu u cilju racionalnog trošenja sredstava odnosno optimizacije upotrebe raspoloživih resursa.

- 3.2. *Specijalna bolnica je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s donošenjem programa rada i razvoja te nadziranjem njegovog izvršenja u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o ustanovama.*

Specijalna bolnica je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi s donošenjem plana investicijskog ulaganja u objekte i opremu te plana tekućeg i investicijskog održavanja za tekuću godinu. Također, navodi da će kod donošenja Financijskog plana za 2025. s projekcijama donijeti plan investicijskog ulaganja u objekte i opremu te plan tekućeg i investicijskog održavanja za tekuću godinu.

4. Računovodstveno poslovanje

- 4.1. Specijalna bolnica u obvezi je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja, blagajničko poslovanje te popis imovine i obveza.

– Poslovne knjige

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige. Specijalna bolnica je ustrojila i vodi dnevnik i glavnu knjigu. Od propisanih pomoćnih knjiga vode se analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, kratkotrajne nefinancijske imovine, knjiga ulaznih i izlaznih računa, knjiga blagajne, evidencija sudskih sporova i primljenih jamstava te evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Specijalna bolnica raspolaže s dva službena vozila (osobni automobil i kombi) za koje su ostvareni rashodi za gorivo u iznosu od 71.758,00 kn. Pravilnikom o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona iz 2009. uređeno je korištenje vozila u vlasništvu Specijalne bolnice te prava i obveze u vezi s navedenim korištenjem. Za navedena vozila vodi se evidencija korištenja službenih vozila koja nije potpuna. U putnim radnim listovima navedeni su datumi putovanja i početna stanja kilometraže za svaki dan i mjesta putovanja, a nije navedeno vrijeme kretanja na put, vrijeme povratka s puta i dnevna završna stanja kilometraže i svrha korištenja službenih vozila. Odredbom članka 5. Pravilnika o korištenju službenih automobila i mobilnih uređaja, propisano je da putni radni list, između ostalog, mora sadržavati datum i vrijeme kretanja na put s početnom kilometražom te datum i vrijeme povratka s puta sa završnom kilometražom.

Državni ured za reviziju nalaže, u svrhu nadzora opravdanosti korištenja službenih vozila, voditi putne radne listove na način da sadrže elemente poput stanja brojila nakon svake vožnje (početna i završna kilometraža), vrijeme polaska i dolaska s putovanja te svrhu korištenja službenih vozila u skladu s odredbama Pravilnika o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Rashodi za lijekove ostvareni su u iznosu od 608.292,00 kn, a za medicinski potrošni materijal u iznosu od 332.381,00 kn.

U bolničkoj ljekarni vodi se analitička knjigovodstvena evidencija o zaprimanju i izdavanju odnosno utrošku iz bolničke ljekarne na bolničke odjele po vrsti, količini i vrijednosti za zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Kada bolnička ljekarna na temelju zahtjevnica pojedinog odjela izdaje lijekove i medicinski potrošni materijal na bolničke odjele u poslovnim knjigama se evidentiraju rashodi i umanjuju zalihe za lijekove i medicinski potrošni materijal. Prema navedenom, rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u poslovnim knjigama u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele odnosno u trenutku smanjenja zaliha u bolničkoj ljekarni, dok bi se trebali evidentirati u trenutku stvarnog utroška odnosno u trenutku smanjenja zaliha na bolničkim odjelima. Odredbama članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da se rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine u djelatnosti zdravstva priznaju u trenutku stvarnog utroška.

Stanje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala usklađuje se mjesečno u bolničkoj ljekarni. Na bolničkim odjelima ne vodi se analitička knjigovodstvena evidencija o zaprimanju i izdavanju odnosno utrošku lijekova i medicinskog potrošnog materijala pacijenata odnosno korisnika. Koncem 2022. obavljen je popis zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni, a u popisnim listama iskazani su samo prirodni izrazi (količine), a ne i u novčanim iznosima te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno odnosno usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Na bolničkim odjelima nisu popisani lijekovi i medicinski potrošni materijal.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal u poslovnim knjigama u trenutku stvarnog utroška u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, preporučuje uspostaviti sustav praćenja potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima.

U Specijalnoj bolnici smješteni su korisnici na temelju valjane uputnice izdane s osnova zdravstvenog osiguranja kojima se smještaj i liječenje plaća putem HZZO-a. Smješteni su i korisnici na temelju Ugovora o međusobnim odnosima zaključenog s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (dalje u tekstu: Ministarstvo) i rješenja Grada Rijeke (dalje u tekstu: Grad) te rješenja centara za socijalnu skrb, kojima smještaj i liječenje financira Ministarstvo i Grad. Nadalje, smješteni su i korisnici na temelju ugovora o bolničkim uslugama zaključenim s obveznicima, a obveznik može biti korisnik usluga i/ili druga zainteresirana fizička i/ili pravna osoba koja dokaže svoju sposobnost preuzimanja obveza iz navedenog ugovora.

U 2022. na računima zaliha evidentirana je nabava lijekova u iznosu od 605.230,00 kn, od kojih su za korisnike smještene u bolnici, a koji nisu na liječenju preko HZZO-a (korisnici socijalne usluge dugotrajnog smještaja odnosno korisnici na temelju Ugovora o međusobnim odnosima zaključenim s Ministarstvom, temeljem rješenja centara za socijalnu skrb i Grada te korisnici s medicinskim indikacijama za smještaj u bolnicu koji sami plaćaju troškove smještaja i njima se pružaju usluge smještaja izvan vlastite obitelji), obveznici su donijeli lijekove za korisnike (za liječenje iz područja psihijatrije i drugi lijekovi) ili su lijekove za njih podigli zaposlenici Specijalne bolnice u ljekarnama, na temelju recepata ugovornog liječnika, u iznosu od 475.798,00 kn. Specijalna bolnica nabavila je lijekove u iznosu od 129.432,00 kn.

Nadalje, evidentirana je nabava medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 319.202,00 kn (Specijalna bolnica je nabavila medicinski potrošni materijal u iznosu od 176.632,00 kn, a medicinski potrošni materijal korisnika iznosi 142.570,00 kn).

Specijalna bolnica s obveznicima zaključuje ugovor o bolničkim uslugama, prema kojem korisniku pruža usluge smještaja, liječenja, rehabilitacije te druge usluge u okviru djelatnosti, a obveznik plaća cijenu pruženih usluga. Također, ugovoreno je da se utrošak materijala upotrijebljenog prilikom liječenja (lijekovi, medicinski potrošni materijal i drugo) te laboratorijske i druge usluge dodatno zaračunavaju korisniku. Za pružene usluge liječenja (količina i vrijednost utrošenih lijekova i medicinskog potrošnog materijala) obveznik može podmiriti uplatom u novcu ili donosom odgovarajućih lijekova i materijala. Dio lijekova i medicinskog potrošnog materijala donijele su obitelji odnosno obveznici plaćanja, a dio lijekova i medicinskog potrošnog materijala podigli su zaposlenici Specijalne bolnice u ljekarnama (u pravilu dvjema ljekarnama) za svakog pojedinog obveznika, na temelju propisanih recepata ugovornih liječnika.

Spomenuti lijekovi i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u bolničkoj ljekarni na ime i prezime korisnika, a izdaju se iz ljekarne na zahtjev odjelnog liječnika, ali ne i na ime i prezime korisnika. Vrijednost lijekova i medicinskog potrošnog materijala koje su donijeli korisnici, na zalihama u ljekarni, utvrđena je prema cijeni dobavljača od kojih Specijalna bolnica nabavlja iste lijekove i medicinski potrošni materijal te prema cijenama lijekova na listama HZZO-a. Za vrijednost donesenih lijekova i medicinskog potrošnog materijala zadužuje se skladište bolničke ljekarne, a u glavnoj knjizi evidentira se obveza prema korisniku za donesene lijekove i medicinski potrošni materijal. Nakon ispostavljanja računa korisnicima za pružene usluge smještaja i liječenja (sa specifikacijom količina i vrijednosti utrošenih lijekova i medicinskog potrošnog materijala korisnika), u glavnoj knjizi evidentiraju se prihodi od donacija i rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal. Prema obrazloženju odgovorne osobe, neutrošeni lijekovi i medicinski potrošni materijal korisnika, nakon odlaska na smještaj u drugu ustanovu ili drugo vraćaju se obveznicima, a neutrošeni lijekovi i medicinski potrošni materijal umrlih korisnika obitelji na temelju pisane potvrde ostavljaju Specijalnoj bolnici.

Lijekovi i medicinski potrošni materijal korisnika koje su donijeli obveznici ili za njih podigli zaposlenici Specijalne bolnice na temelju recepata ugovornog liječnika u drugim ljekarnama u ukupnom iznosu od 618.368,00 kn evidentirani su u glavnoj knjizi na računima obveza za donesene lijekove korisnika i računima imovine (zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala) iako nisu imovina Specijalne bolnice, nego su imovina korisnika. Zbog navedenog su u glavnoj knjizi više evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani imovina, obveze i vlastiti izvori u iznosu od 618.368,00 kn, a izvanbilančni zapisi (tuđa imovina na korištenju) manje za navedeni iznos. Također, ukupno utrošeni doneseni lijekovi i medicinski potrošni materijal korisnika evidentirani su na računima prihoda od tekućih donacija i vlastitim izvorima te rashodima za lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 614.137,00 kn. Spomenute lijekove i medicinski potrošni materijal s podacima o zaprimanju, izdavanju odnosno utrošku i stanju po korisniku trebalo je u financijskim izvještajima iskazati i u glavnoj knjizi evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa. Zbog navedenog, prihodi od tekućih donacija i rashodi za utrošene donesene lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 614.137,00 kn više su evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalog, točnosti i pouzdanosti. Nadalje, odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da skupina računa Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, a između ostalog, i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je, između ostalog, da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Koncem 2022. u poslovnim knjigama evidentirano je stanje zaliha lijekova u iznosu od 163.030,00 kn, a stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 28.203,00 kn. Specijalna bolnica nema podataka koja je vrijednost i količina zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala koje je donijela obitelj korisnika, a koja je vrijednost i količina lijekova koje su za potrebe korisnika podigli zaposlenici Specijalne bolnice u ljekarnama na temelju recepta ugovornog liječnika.

Specijalna bolnica nema unutarnjim aktom uređeno koje se vrste lijekova i medicinskog potrošnog materijala mogu donositi u Specijalnu bolnicu za korisnike, način donošenja, vođenje evidencija o njihovoj količini i vrijednosti, postupanje s neutrošenim lijekovima i medicinskim potrošnim materijalom nakon odlaska korisnika iz Specijalne bolnice te način kontrole korištenja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati lijekove i medicinski potrošni materijal korisnika na računima izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, preporučuje unutarnjim aktom urediti sve aktivnosti, obveze i kontrole u vezi s donosom i utroškom lijekova i medicinskog potrošnog materijala za korisnike socijalne usluge smještaja psihički bolesnih odraslih osoba, što bi omogućilo poboljšanje unutarnjih kontrola u vezi s praćenjem i korištenjem lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Koncem 2022. u okviru računa vrijednosnih papira, dionica i udjela u glavnici, u poslovnim knjigama je evidentirana i u Bilanci iskazana vrijednost obveznica za pet prodanih stanova u prethodnim godinama na kojima je postojalo stanarsko pravo (za koje je 65,0 % od naplaćenih prihoda uplaćivano u državni proračun), a plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 59.600,00 kn. Republika Hrvatska nije izdala obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Specijalna bolnica je, na zahtjev Ministarstva financija Republike Hrvatske, u veljači 2020. spomenutom Ministarstvu dostavila podatak da su u financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2019. na računima obveznica iskazana potraživanja od Republike Hrvatske temeljem ostvarenih prihoda od prodaje na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 59.600,00 kn. U poslovnim knjigama, vrijednost obveznica u iznosu od 59.600,00 kn trebalo je evidentirati i u Bilanci iskazati na računima potraživanja od Republike Hrvatske umjesto na računima vrijednosnih papira (obveznica).

Državni ured za reviziju preporučuje, umjesto obveznica Republike Hrvatske za prodane stanove, iskazati potraživanja od Republike Hrvatske na ime uplaćenih deviznih sredstava za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo te poduzeti aktivnosti, u dogovoru s Ministarstvom financija, u vezi s naplatom navedenih potraživanja.

– Blagajničko poslovanje

Blagajničko poslovanje obavlja se putem glavne blagajne i pomoćne blagajne odnosno blagajne korisnika (evidentira se promet gotovog novca namijenjen za osobne potrebe/džeparac korisnika koji su smješteni u Specijalnoj bolnici). Navedena sredstva uplaćuje Ministarstvo i obveznici.

Poslovne promjene u vezi s uplatama Ministarstva i obveznika, isplatama korisnicima te stanjem pomoćne blagajne početkom i koncem 2022. nisu evidentirane u glavnoj knjizi i iskazane u financijskim izvještajima. U pomoćnoj blagajni evidentirana je uplata i isplata novčanih sredstava. Prema blagajničkim izvještajima pomoćne blagajne stanje novčanih sredstava početkom siječnja 2022. iznosilo je 85.865,00 kn, tijekom 2022. uplaćena su sredstva u iznosu od 159.017,00 kn (od obveznika u iznosu od 137.417,00 kn i od Ministarstva u iznosu od 21.600,00 kn), korisnicima je isplaćeno za osobne potrebe u iznosu od 223.824,00 kn te koncem 2022. stanje pomoćne blagajne iznosi 21.058,00 kn.

Na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb i Ugovora o međusobnim odnosima koji su zaključili Specijalna bolnica i Ministarstvo, priznato je pravo na naknadu za osobne potrebe korisnika u iznosu od 100,00 kn po korisniku. Tijekom 2022. Ministarstvo je za navedenu namjenu uplatilo sredstva u iznosu od 21.600,00 kn (mjesečno u iznosu od 1.800,00 kn) na žiroračun Specijalne bolnice, što je u glavnoj knjizi evidentirano u okviru obveza za primljene predujmove i novčanih sredstava na žiroračunu. Također, dobivena sredstva putem glavne blagajne prenesena su u ukupnom iznosu u pomoćnu blagajnu (neovisno o isplatama korisnicima) te su na taj način pogrešno zatvorene obveze za primljene predujmove u trenutku isplate iz glavne blagajne u pomoćnu, a trebale su biti zatvorene u trenutku isplate korisnicima iz pomoćne blagajne.

Tijekom 2022. sredstva za osobne potrebe korisnika uplatili su i obveznici u iznosu od 137.417,00 kn. Sredstva su uplaćena u gotovini izravno u pomoćnu blagajnu u iznosu od 111.024,00 kn, dok je iznos od 26.393,00 kn uplaćen na žiroračun Specijalne bolnice. Uplate u iznosu od 137.417,00 kn nisu evidentirane u glavnoj knjizi u okviru obveza za primljene predujmove i novčanih sredstava. Isplate korisnicima iz pomoćne blagajne isplaćuju se zaposleniku Specijalne bolnice koji je zadužen za rad s korisnicima i koji za njih nabavlja osobne potrepštine na temelju zahtjeva koji je ovjeren potpisom svakog korisnika. Promet blagajne korisnika evidentira se kroz blagajnički izvještaj pomoćne blagajne koji sadrži potpisane potvrde o uplati i isplati, račune o nabavljenoj robi te popis korisnika kojima su isplaćena sredstva. U pomoćnoj analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji za svakog korisnika vode se podaci o uplatama i isplatama sredstava te stanju po svakom pojedinom korisniku.

Navedeni način evidentiranja poslovnih promjena u vezi s uplatama Ministarstva i obveznika te isplatama korisnicima ne pruža podatke o svakom poslovnom događaju, kronološkom načinu njihova zatvaranja te o stanju obveza po svakom pojedinom korisniku, zbog čega ne omogućava nadzor i praćenje poslovanja kroz glavnu knjigu.

Specijalna bolnica je uplate od Ministarstva i obveznika namijenjenih za osobne potrebe korisnika u glavnoj knjizi trebala evidentirati na računu novčanih sredstava i obveza za primljene predujmove. Prilikom isplata korisnicima iz pomoćne blagajne (u trenutku nastanka poslovnog događaja) potrebno je zatvoriti obvezu za primljene predujmove kako bi u glavnoj knjizi bila vidljiva obveza prema svakom pojedinom korisniku.

Specijalna bolnica nema unutarnjim aktom uređeno blagajničko poslovanje pomoćne blagajne, način uplata obveznika i isplata korisnicima te evidentiranja sredstava za osobne potrebe/džeparac korisnika koji su smješteni u Specijalnoj bolnici, vođenje evidencija o uplatama i isplatama sredstava, obveze i ovlasti zaposlenika koji posluju s gotovinom pomoćne blagajne, kontrolu blagajničkog poslovanja pomoćne blagajne te druge aktivnosti vezane za promet gotovim novcem. Za glavnu blagajnu utvrđen je blagajnički maksimum u iznosu od 5.000,00 kn, a nije donesena odluka o blagajničkom maksimumu pomoćne blagajne.

Prema odredbama članaka 3., 4., 6. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Poslovne knjige proračunskih korisnika jesu dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Nadalje, proračunski korisnici vode, između ostalog, knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge).

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u glavnoj knjizi poslovne događaje pojedinačno i kronološki u vezi s uplatom i isplatom gotovog novca namijenjenog za osobne potrebe korisnika u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci u glavnoj knjizi bili cjeloviti i transparentni. Nadalje, preporučuje unutarnjim aktom urediti sve aktivnosti, obveze i kontrole blagajničkog poslovanja pomoćne blagajne u vezi s uplatom i isplatom te evidentiranjem sredstava namijenjenih za osobne potrebe korisnika. Također, preporučuje donijeti odluku o blagajničkom maksimumu za pomoćnu blagajnu.

– Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022., imenovana su povjerenstva za popis te su određeni rokovi obavljanja popisa. Povjerenstva su obavila popis i sastavila Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza. Nadalje, obavljen je popis primljenih predujmova od korisnika (za osiguranje plaćanja) u ukupnom iznosu od 183.779,00 kn, ali ne obuhvaća pojedinačne iznose primljenih predujmova iako Specijalna bolnica vodi analitičku evidenciju po korisnicima.

U popisnim listama su dugotrajna imovina, zalihe živežnih namirnica, lijekova i medicinskog potrošnog materijala u bolničkoj ljekarni, materijala za čišćenje, uredskog materijala i drugog materijala iskazane samo u naturalnim izrazima (količinski), a ne i u novčanim iznosima. Navedena imovina je u poslovnim knjigama evidentirana u iznosu od 14.440.028,00 kn.

Nakon obavljenog popisa navedene imovine, u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno odnosno usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se popis imovine i obveza mora obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Povjerenstvo za popis imovine i obveza sastavilo je Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza i dostavilo ga ravnatelju u ožujku 2023., iako je Odlukom o godišnjem popisu, osnivanju popisnih povjerenstava te planu popisa iz studenoga 2022. utvrđeno da je navedeni Izvještaj potrebno sastaviti i dostaviti čelniku do siječnja 2023. Prema navedenom izvještaju popisom imovine i obveza nisu utvrđene inventurne razlike.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže dostaviti ravnatelju Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza u roku utvrđenom Odlukom o godišnjem popisu, osnivanju popisnih povjerenstava te planu popisa.

- 4.2. *Specijalna bolnica je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s vođenjem putnih radnih listova na način da se upiše stanje brojila nakon svake vožnje i drugi elementi propisani Pravilnikom o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona.*

Također, Specijalna bolnica je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s evidentiranjem rashoda za lijekove i medicinski potrošni materijal u trenutku stvarnog utroška i navodi da ne postoji programsko rješenje praćenja potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima za koje je potrebno osigurati dodatni angažman programera, kadrova, edukacije i financijskih sredstava. Također, navodi da će se lijekovi i medicinski potrošni materijal evidentirati u trenutku stvarnog utroška kada se osigura programsko rješenje.

U vezi s evidentiranjem lijekova i medicinskog potrošnog materijala korisnika na računima izvanbilančnih zapisa, Specijalna bolnica je prihvatila nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će najprije donijeti unutarnji akt kojim će utvrditi aktivnosti, obveze i kontrole vezane za donos lijekova i medicinskog potrošnog materijala te izraditi programsko rješenje.

Specijalna bolnica je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju te će umjesto obveznica Republike Hrvatske iskazati potraživanja od Republike Hrvatske na ime uplaćenih deviznih sredstava za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo i poduzeti aktivnosti u vezi s naplatom.

U vezi s evidentiranjem u glavnoj knjizi poslovnih događaja pojedinačno i kronološki u vezi s uplatom i isplatom gotovog novca namijenjenog za osobne potrebe korisnika i donošenjem unutarnjeg akta o blagajničkom poslovanju pomoćne blagajne, Specijalna bolnica je prihvatila nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju.

Specijalna bolnica je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju u vezi s popisom imovine i obveza i navodi da će obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te će dostaviti ravnatelju Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza.

5. Rashodi za zaposlene

- 5.1. Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 11.059.900,00 kn i čine 69,5 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 9.320.957,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 1.376.943,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu od 362.000,00 kn. Financirani su iz proračuna Grada u iznosu od 4.427.500,00 kn ili 40,0 %, sredstava HZZO-a i državnog proračuna (Ministarstvo) u iznosu od 3.700.537,00 kn ili 33,5 % te vlastitih prihoda u iznosu od 2.931.863,00 kn ili 26,5 %.

Plaće zaposlenih uređene su Pravilnikom o radu iz ožujka 2022., a sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću te naknada za dežurstvo i pripravnost. Osnovnu plaću čini umnožak bodova radnog mjesta i vrijednosti boda, stalni dodatak i dodatak na staž. Kod obračuna plaće zaposlenika nisu primjenjivani koeficijenti složenosti poslova iz Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

U prosincu 2023. donesen je Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine 155/23), kojim se uređuje sustav plaća u državnoj službi i javnim službama, a stupio je na snagu 1. siječnja 2024. Prema odredbama navedenog Zakona koncem veljače 2024. donesena je Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama (Narodne novine 22/24), kojom su propisani nazivi radnih mjesta u javnim službama, klasifikacija radnih mjesta u pripadajući platni razred, koeficijenti za obračun plaće i stručni uvjeti koji moraju biti ispunjeni prilikom zapošljavanja na propisana radna mjesta, a stupila je na snagu 1. ožujka 2024. Također, Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi zaključili su početkom ožujka 2024. novi Temeljni kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama (Narodne novine 29/24), kojim se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada zaposlenika u javnim službama na koje se primjenjuje navedeni Zakon. Navedeni propisi primjenjuju se, između ostalog, i na zaposlene u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Specijalna bolnica raspolaže s 134 smještajna kapaciteta (kreveta), od čega je s HZZO-om ugovoreno 50 kreveta, Ministarstvom 20 kreveta (na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb), Gradom 40 kreveta (na temelju rješenja kojim se priznaje pravo na smještaj i liječenje u Specijalnoj bolnici) te drugi (na temelju medicinske dokumentacije) 24 kreveta. Smještajni kapaciteti (kreveti) ugovoreni putem državnog proračuna (Ministarstva) i HZZO-a obuhvaćaju 70 kreveta, što je udjel od 52,2 % ukupnih smještanih kapaciteta. Također, Specijalna bolnica ostvaruje prihode od HZZO-a na temelju Ugovora iz 2020. i pet dodatka Ugovoru o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja i dnevne bolnice, od kojih je posljednji dodatak zaključen u prosincu 2022. Za 2022. ugovoren je godišnji limit u iznosu od 5.104.406,00 kn (za 50 kreveta). S Ministarstvom je ugovoreno stalnih 20 kreveta te je u 2022. za navedeni smještajni kapacitet ostvaren prihod u iznosu od 1.183.700,00 kn. Ukupni prihodi od Ministarstva (državnog proračuna) te HZZO-a u 2022. iznose 6.288.106,00 kn i čine udio od 56,8 % rashoda za plaće i druga materijalna prava zaposlenika. Osnivač Specijalna bolnice je Grad te je upisana u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika Grada te se sredstva za rad osiguravaju i u proračunu Grada.

Prema odredbi članka 2. Zakona o plaćama u javnim službama, javne službe u smislu navedenog Zakona su: javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i javne ustanove kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Odredbama članaka 3. i 7. Zakona o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine 59/23) koji je na snazi od lipnja 2023., propisano je da su javne službe između ostalog, javne ustanove kojima Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurava sredstva za troškove pružanja zdravstvene zaštite osiguranim osobama. Državna tijela i javne službe obvezni su unositi podatke o svojim zaposlenicima u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama te obračunavati i isplaćivati plaće, ostala materijalna prava, naknade i drugi dohodak svojim zaposlenicima putem COP-a, neovisno o izvorima financiranja u državnom proračunu iz kojih se isplaćuju. Plaće zaposlenika ne obračunavaju se u okviru COP-a.

Skreće se pozornost na odredbe članka 17. Zakona o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama kojima je propisano da su javne službe, na koje se ne primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama, dužne unijeti podatke o zaposlenicima u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama, a obračunavati i isplaćivati plaće, ostala materijalna prava, naknade i drugi dohodak putem COP-a u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu navedenog Zakona.

S obzirom na to da je Specijalna bolnica upisana u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika te ispunjava kriterije koji su određeni odredbama Pravilnika o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Državni ured za reviziju nalaže pri obračunu plaća zaposlenika primijeniti koeficijente za obračun plaća u skladu s odredbama Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. i Uredbe o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama koja je stupila na snagu 1. ožujka 2024. Nadalje, nalaže poduzeti aktivnosti za unos podataka o zaposlenicima u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama u skladu s odredbama Zakona o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama. Također, nalaže obračunavati i isplaćivati plaće, ostala materijalna prava, naknade i drugi dohodak putem Centraliziranog obračuna plaća (COP-a) u skladu s odredbama Zakona o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama.

- 5.2. *Specijalna bolnica je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju u vezi s rashodima za zaposlene i navodi da je od 1. travnja 2024. počela obračunavati i isplaćivati plaće zaposlenicima primjenom koeficijenta za obračun plaća u skladu s odredbama Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama te Uredbe o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama.*

Navodi da je u ožujku 2024. od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike pribavila dokaz o svojstvu javne službe te u svibnju 2024. obavijest od Financijske agencije da može unositi podatke u Registar zaposlenih u državnoj i javnim službama. Također, navodi da je sa zaposlenicima zaključila dodatke ugovora o radu u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama. U svibnju 2024. donesen je Pravilnik o radu sukladno svim zakonskim i podzakonskim aktima za javne službe, kao i zaključenim kolektivnim ugovorima za djelatnost zdravstva.

6. Obveze i manjak prihoda

- 6.1. Koncem 2022. obveze su iskazane u iznosu od 7.454.807,00 kn i veće su za 1.674.310,00 kn ili 29,0 % u odnosu na prethodnu godinu, i to najvećim dijelom zbog povećanja obveza prema HZZO-u uslijed manjeg broja pruženih zdravstvenih usluga u odnosu na ugovoreni limit. Vrijednosno najznačajnije su obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 5.837.123,00 kn za obavljanje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 7.453.383,00 kn. Dospjele obveze koncem 2022. iznose 24.424,00 kn starosti do 60 dana, a nedospjele iznose 7.430.383,00 kn.

Prihodi od HZZO-a za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u 2022. ostvareni su u iznosu od 3.177.333,00 kn, a ostvareni su na temelju zaključenog ugovora iz 2020. i pet dodataka ugovoru. Dodacima ugovoru utvrđen je ukupan maksimalni iznos sredstava za provođenje stacionarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) za 2022. u iznosu od 5.104.406,00 kn. Prema Zapisniku, za razdoblje od siječnja do prosinca 2022. za obavljene usluge bolničkog liječenja i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite Specijalna bolnica je ispostavila račune HZZO-u u iznosu od 3.177.333,00 kn. HZZO je doznačio sredstva u visini ugovorenog limita, u iznosu od 5.104.406,00 kn odnosno 1.927.073,00 kn više od ispostavljenih računa za izvršene usluge. Početkom 2022., u Zapisniku, poslovnim knjigama i Bilanci, iskazane su i evidentirane obveze za primljene predujmove od HZZO-a za neizvršene zdravstvene usluge za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (2018., 2019., 2020. i 2021.) u ukupnom iznosu od 3.910.050,00 kn, a za 2022. obveze za primljene predujmove od HZZO-a iznose 1.927.073,00 kn. Koncem 2022. ukupne obveze za primljene predujmove od HZZO-a iznose 5.837.123,00 kn i 1.927.073,00 kn ili 49,3 % su veće od iskazanih početkom godine zbog neizvršenih ugovorenih usluga bolničko i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 2022.

Upravno vijeće HZZO-a je u svibnju 2022. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga. Navedenom Odlukom utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove vraćati novčana sredstva na način da neizvršeni limit nadoknade većim izvršenjem tijekom 2022. u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a za 2022. Navedena Odluka do vremena obavljanja revizije (travanj 2024.) nije provedena, jer Specijalna bolnica tijekom 2022. nije imala veće izvršenje kojim bi opravdala neizvršeni limit iz prethodnih godina.

S obzirom na značajan iznos iskazanih obveza prema HZZO-u za primljene predujmove, a koje Specijalna bolnica nije bila u mogućnosti opravdati izvršenim uslugama te da su se navedene obveze povećale u odnosu na prethodne godine, Državni ured za reviziju preporučuje u suradnji s HZZO-om poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) navedenih obveza. Nadalje, preporučuje zatražiti i zajedničko utvrđivanje osnovnih uzroka odstupanja vrijednosti izvršenih bolničkih zdravstvenih usluga od vrijednosti utvrđenih limitom, kako bi i način utvrđivanja limita Specijalnoj bolnici bio učinkovitiji.

Financijskim planom Specijalne bolnice za 2022. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 17.000.000,00 kn. Financijski plan s projekcijama za 2023. i 2024. i njegove izmjene te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana sadrže opći i posebni dio te obrazloženje financijskog plana. Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za plaće zaposlenika u iznosu od 11.649.000,00 kn ili 68,5 % te za materijalne rashode u iznosu od 4.940.000,00 kn ili 29,1 % ukupno planiranih rashoda.

U Financijski plan i njegove izmjene nije uključen manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 5.831.924,00 kn. Financijski plan bez rezultata poslovanja ne pruža cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja. U studenome 2022. donesena je odluka o pokriću dijela manjka iz prethodnih godina u iznosu od 120.000,00 eura, i to u 2023. u iznosu od 10.000,00 eura, u 2024. u iznosu od 55.000,00 eura te u 2025. u iznosu od 55.000,00 eura. Navedeni akt ne sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno i održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera.

Prema Uputi za izradu proračuna Grada Rijeke za razdoblje 2022. – 2024. u financijski plan je potrebno uključiti višak odnosno manjak prihoda iz prethodnog razdoblja. Proračunski korisnici koji posluju s manjkom trebaju iznaći način za njegovo pokriće. Manjkovi se mogu pokriti ili na teret novih izvora financiranja odnosno rasta prihoda ili smanjenjem ukupne rashodovne strane u visini nastalih manjkova. Iznimno, ako preneseni manjak čini značajan dio ukupnog financijskog plana, odnosno ako ga nije moguće realno pokriti u jednoj godini, moguće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz godine, ali jedino pod uvjetom da se uz financijski plan donese i akt koji će sadržavati analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno i održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

S obzirom na to da je preneseni manjak prihoda vrijednosno i nadalje značajan, Državni ured za reviziju preporučuje akcijskim planom utvrditi analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja Specijalne bolnice, mjere za pokriće prenesenog manjka prihoda te planirati financijske i ekonomske učinke navedenih mjera. Nadalje, u cilju pružanja informacija o provedbi mjera o pokriću prenesenog manjka prihoda, preporučuje pratiti realizaciju akcijskog plana i izvještavati Grad i Upravno vijeće o njegovoj realizaciji.

- 6.2. *Specijalna bolnica je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s iskazanim obvezama prema HZZO-u za primljene predujmove i navodi da će u suradnji s HZZO-om poduzeti aktivnosti oko iznalaženja učinkovitog načina pravdanja obveza za primljene predujmove ako i HZZO bude spreman za suradnju. Također, navodi da je u Izvješću HZZO-a o provedenoj kontroli izvršavanja ugovornih obveza Specijalne bolnice od 18. rujna 2023. utvrđena usklađenost manje izvršenog rada Specijalne bolnice sa Zapisnikom bez navođenja nepravilnosti koju je potrebno otkloniti.*

U vezi s prenesenim manjkom prihoda, Specijalna bolnica navodi da je Upravno vijeće Specijalne bolnice 1. siječnja 2023. donijelo Odluku o višegodišnjem pokriću manjka po kojoj se nije postupilo, a koja je još aktualna od strane osnivača. Zbog navedenog, nije se izradila analiza postojećeg financijskog stanja Specijalne bolnice koju je potrebno učiniti i u okviru Plana otklanjanja slabosti i nepravilnosti vezano za Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023.

7. Javna nabava

- 7.1. U prosincu 2021. Specijalna bolnica donijela je Plan nabave za 2022. Tijekom 2022. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave, i to u veljači, lipnju i rujnu 2022. Plan i izmjene plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Specijalne bolnice i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Posljednjim izmjenama Plana nabave, nabava roba, radova i usluga planirana je u vrijednosti od 3.265.428,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Planirana su četiri postupka javne nabave u vrijednosti od 1.661.588,00 kn te 14 postupaka jednostavne nabave u vrijednosti od 1.603.840,00 kn.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. ukupno je provedena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.372.572,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega vrijednost provedene jednostavne nabave iznosi 778.412,00 kn, u otvorenim postupcima nabave nabavljena je roba u vrijednosti od 353.650,00 kn i putem narudžbenica u vrijednostima do 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 240.510,00 kn.

Revizijskim uzorkom obuhvaćena su tri otvorena postupka javne nabave (iz 2021. i 2022.) procijenjene vrijednosti u iznosu od 2.251.600,00 kn na temelju kojih je zaključeno 12 ugovora o nabavi u vrijednosti od 1.149.391,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te četiri postupka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti u iznosu od 413.000,00 kn na temelju kojih su zaključena četiri ugovora u vrijednosti od 358.299,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

- Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz 2017. uređeni su postupci, pravila i uvjeti za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn. Spomenutim Pravilnikom propisano je da su postupci jednostavne nabave izravno ugovaranje, ograničeno prikupljanje ponuda te javno prikupljanje ponuda. Kod izravnog ugovaranja, za nabavu roba, usluga i radova čija je procijenjena vrijednost manja od 20.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost izdaje se narudžbenica ili zaključuje ugovor s jednim gospodarskim subjektom.

Kod ograničenog prikupljanja ponuda, za nabavu roba i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 100.000,00 kn te za nabavu radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn sve bez poreza na dodanu vrijednost pozivaju se najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom odabiru da dostave ponudu. Javno prikupljanje ponuda je postupak nabave u kojem se javno objavljuje poziv za prikupljanje ponuda, a provodi se za nabavu roba i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 100.000,00 kn te za nabavu radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kn sve bez poreza na dodanu vrijednost. Poziv za javno prikupljanje ponuda objavljuje se na mrežnim stranicama Specijalne bolnice, a istovremeno s objavom poziva, poziv se može uputiti i na adrese najmanje tri gospodarska subjekta.

U 2022. proveden je jedan postupak javnog prikupljanja ponuda koji je objavljen na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

S obzirom na značajnu vrijednost jednostavne nabave, Državni ured za reviziju preporučuje provoditi postupke javnog prikupljanja ponuda objavom na mrežnim stranicama Specijalne bolnice.

– Nabava lijekova, medicinskog potrošnog materijala i drugog materijala i usluga

Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala do konca srpnja 2022. obavljena je na temelju zaključenih ugovora s dobavljačem (nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave male vrijednosti u 2021.), zaključenih na rok do konca srpnja 2022. Planom nabave za 2022. planirana je nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 300.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, provođenjem otvorenog postupka javne nabave, s planiranim početkom nabave u svibnju 2022. Planirani postupak nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala nije proveden, nego je nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala od srpnja do konca 2022. obavljena na temelju narudžbenica, bez provođenja otvorenog postupka javne nabave i zaključenih ugovora, u ukupnom iznosu od 183.509,00 kn. Specijalna bolnica prati ostvarenje ugovora za nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala putem analitičke knjigovodstvene evidencije materijalnog knjigovodstva (dobavljači, cijene, količine i drugo).

Specijalna bolnica je u 2022. izravnim ugovaranjem, bez provođenja planiranog postupka nabave, nabavila lijekove u iznosu od 80.811,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 102.698,00 kn. Za nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala nije provedeno ograničeno prikupljanje ponuda od tri ponuditelja, nego je nabava obavljena na temelju narudžbenica, i to najvećim dijelom od dobavljača s kojima su ugovori o nabavi istekli koncem srpnja 2022.

Također, za nabavu materijala i sredstava za pranje i čišćenje nije provedeno javno prikupljanje ponuda od tri ponuditelja, a za nabavu motornog i dizel goriva te usluga mobilne i fiksne telefonije nije provedeno ograničeno prikupljanje ponuda od tri ponuditelja.

U 2022. nabavljeno je materijala i sredstava za pranje i čišćenje u iznosu od 188.623,00 kn. Planom nabave planirana je nabava navedenog materijala i sredstava u iznosu od 170.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, provođenjem postupka jednostavne nabave. Nabava materijala i sredstava za pranje i čišćenje je obavljena na temelju narudžbenica od različitih dobavljača.

Nadalje, rashodi za motorni benzin i dizel gorivo za službena vozila ostvareni su u iznosu od 71.758,00 kn, a Planom nabave planirana je nabava motornog benzina i dizel goriva u iznosu od 62.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, provođenjem postupka jednostavne nabave. Nabava je obavljena od jednog dobavljača putem korištenja kartica za točenje goriva i na temelju zaključenog višegodišnjeg ugovora iz prethodnih godina.

Rashodi za usluge mobilne i fiksne telefonije ostvareni su u iznosu od 84.391,00 kn. Planom nabave za 2022. planirana je nabava telefonskih usluga (fiksna i mobilna telefonija) u iznosu od 68.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provođenjem postupka jednostavne nabave. Rashodi su ostvareni na temelju zaključenog višegodišnjeg ugovora u prethodnim godinama s jednim operaterom i ispostavljenih računa sa specifikacijom obavljenih usluga.

Iz navedenoga proizlazi da je izravnim ugovaranjem, bez provedenih propisanih postupaka jednostavne nabave nabavljeno spomenutih roba i usluga u ukupnom iznosu od 528.281,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (odnosno 420.874,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost).

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave ograničeno prikupljanje ponuda je postupak nabave u kojem naručitelj poziva najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom odabiru da dostave ponudu sukladno uvjetima i zahtjevima iz poziva za dostavu ponuda. Ograničeno prikupljanje ponuda se provodi za nabavu robe i usluga čija je procijenjena vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 100.000,00 kn te za nabavu radova čija je procijenjena vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn. Odredbama članka 8. spomenutog Pravilnika propisano je da se javno prikupljanje ponuda provodi, u pravilu, za nabave robe i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 100.000,00 kn te za nabavu radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kn sve bez poreza na dodanu vrijednost. Poziv za javno prikupljanje ponuda objavljuje se na mrežnim stranicama Specijalne bolnice, a istovremeno s objavom poziva, poziv se može uputiti i na adrese najmanje tri gospodarska subjekta.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke jednostavne nabave roba i usluga (lijekova i medicinskog potrošnog materijala, materijala i sredstava za pranje i čišćenje, motornog i dizel goriva za službena vozila te usluge mobilne i fiksne telefonije) u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

7.2. *Specijalna bolnica je prihvatila preporuku i nalog Državnog ureda za reviziju.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Specijalne bolnice za 1999., o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom za 2022. provjereno je je li Specijalna bolnica postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	1999.	Riješiti status Ustanove i osnivanje Ustanove u skladu s odredbama Zakona o ustanovama.	-	provedeno
2.	Sustav unutarnjih kontrola	1999.	Ustrojiti unutarnji nadzor u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	-	provedeno
3.	Prihodi	1999.	Zaključiti ugovore o usluzi smještaja i liječenja za pacijente čije troškove u cijelosti podmiruje Grad Rijeka ili Ured za prognanike i izbjeglice.	-	provedeno
4.	Rashodi	1999.	Obračunati i naplatiti zatezne kamate na kašnjenje u plaćanju u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima i odlukom Ustanove.	-	provedeno
5.	Javna nabava	1999.	U nabavi lijekova i sanitetskog materijala prikupljati najmanje tri ponude s cijenom u skladu s odredbama Zakona o nabavi roba, usluga i ustupanju radova.	-	nije primjenjivo

*Specijalna bolnica nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 1999.

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Nalog nije primjenjiv jer je prestala primjena propisa.

- 1.2. *Specijalna bolnica prihvaća status naloga iz prošle revizije.*